

EMPOWERING
EHEA Paris 2018
EUROPE'S YOUTH

Conférence ministérielle européenne
pour l'enseignement supérieur

Załącznik II: strategia dotycząca Białorusi

PROJEKT STRATEGICZNEGO PLANU DZIAŁANIA W SPRAWIE REALIZACJI GŁÓWNYCH CELÓW ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI ZGODNIE Z ZASADAMI I NARZĘDZIAMI EOSW

Strategiczny Plan Działania jest oparty na „Koncepcji rozwoju systemu edukacji Republiki Białorusi na okres od 2020 do 2030 roku”, uzgodnionej przez Republikańską Konferencję Pedagogiczną z udziałem Prezydenta Republiki Białorusi (23-24 sierpnia 2017 roku) i zatwierdzonej Zarządzeniem Ministra Edukacji Republiki Białorusi nr 742 z dnia 27 listopada 2017 roku.

Ministerstwo Edukacji Republiki Białorusi w ramach swoich kompetencji potwierdza swoje zobowiązanie do dalszego wdrażania zasad i narzędzi Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego (dalej: EOSW) w systemie szkolnictwa wyższego Republiki Białorusi i wolę wspólnej pracy nad tymi zagadnieniami z Bolońską Grupą Wdrożeniową (dalej: BFUG).

W tym celu, Ministerstwo Edukacji Republiki Białorusi zamierza:

- opracować i zatwierdzić w 2018 roku „Plan pracy nad wdrożeniem narzędzi EOSW w systemie edukacyjnym”, oparty na niniejszym Strategicznym Planie Działania;
- powołać w 2018 roku Krajową Grupę Roboczą ds. dalszego wdrażania narzędzi EOSW w systemie szkolnictwa wyższego;
- stworzyć w 2018 roku informacyjny portal internetowy i organizować regularne warsztaty oraz seminaria zmierzające do podniesienia świadomości szerokiego spektrum interesariuszy na temat procesów optymalizacji systemu szkolnictwa wyższego w Republice Białorusi.

Ministerstwo Edukacji Republiki Białorusi pragnie zachęcić BFUG do wspierania Białorusi w tych pracach. W tym celu, Ministerstwo Edukacji zwróci się do BFUG z prośbą o:

- powołanie w 2018 roku, na podstawie porozumienia z Ministerstwem Edukacji, grona ekspertów/konsultantów dla Republiki Białorusi, mających wymagane doświadczenie i kompetencje zawodowe. Każdy ekspert/konsultant zostanie zaproszony do doradztwa dotyczącego fragmentów niniejszego Strategicznego Planu Działania. Misją tych osób będzie udzielenie Białorusi wsparcia w dalszym wdrażaniu narzędzi EOSW i w dalszej współpracy międzynarodowej w obszarze szkolnictwa wyższego;
- pomoc w organizacji w latach 2018-2020 wizyt studyjnych specjalistów z zakresu szkolnictwa wyższego Republiki Białorusi w instytucjach (organizacjach) edukacyjnych EOSW, mających doświadczenie w pomyślnym wdrażaniu narzędzi EOSW;

- włączenie białoruskich ekspertów w dziedzinie reformy szkolnictwa wyższego do konsultacji dotyczących zakresu wdrażania zasad i narzędzi EOSW w systemie szkolnictwa wyższego Republiki Białorusi;
- organizowanie regularnych konsultacji w celu omówienia realizacji głównych celów ze wspomnianą wyżej Krajową Grupą Roboczą, międzynarodowymi konsultantami/ekspertami i przedstawicielami Ministerstwa Edukacji Republiki Białorusi.

Główne cele

1. Ramy kwalifikacji

Na początku roku 2018, Republika Białorusi przygotowała Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (BelQF) (4. etap opracowania KRK). Mając to na uwadze, podjęte zostaną środki w celu ich przyjęcia do roku 2019 i przygotowania do autocertyfikacji w roku 2020.

Te prace doprowadzą do:

- wprowadzenia wielostopniowego systemu szkolnictwa wyższego z tytułem licencjata z liczbą 180-240 punktów ECTS i tytułem magistra z liczbą 90-120 punktów ECTS oraz stopniowej likwidacji pozostających 5-letnich studiów kończących się uzyskaniem tytułu bakałarza;
- harmonizacji krajowego systemu klasyfikacji programów edukacyjnych (Państwowy Klasyfikator Republiki Białorusi „Specjalności i kwalifikacje” OKRB 011-2009) z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED 2011), włącznie z odniesieniami programów edukacyjnych do BelQF i QF-EHEA;
- dalszej poprawy stosowania przez uczelnie punktów ECTS do pomiaru nakładu pracy studentów, zgodnie ze skorygowanym „Przewodnikiem ECTS”;
- zaproszenia międzynarodowych ekspertów/konsultantów (w tym ekspertów z Gruzji, Włoch, Austrii, Niemiec i Francji) do doradztwa w kwestii środków wdrażających, określonych w „Planie działania w sprawie opracowania Krajowych Ram Kwalifikacji Republiki Białorusi” (przyjętym 4 października 2017 roku). Krajowe Ramy Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego będą zgodne z QF-EHEA.

2. Zapewnianie jakości

Republika Białorusi opracowała koncepcję ustanowienia krajowego, niezależnego systemu zapewniania jakości w szkolnictwie wyższym. Mając to na uwadze, podjęte zostaną środki na rzecz dalszej poprawy procedur wewnętrznego zapewniania jakości w uczelniach do roku 2020 oraz opracowania ram prawnych dla działania niezależnej agencji do spraw zapewniania jakości w celu zapoczątkowania jej praktycznej działalności na pełną skalę do roku 2022.

Działania zmierzające do ustanowienia niezależnego systemu zapewniania jakości w szkolnictwie wyższym i przygotowania krajowej, niezależnej agencji do spraw zapewniania jakości do stowarzyszenia się z ENQA/EQAR będą przeprowadzone zgodnie ze Standardami i wskazówkami dotyczącymi zapewniania jakości w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego (ESG-2015).

Międzynarodowi eksperci/konsultanci, przede wszystkim przedstawiciele ENQA/EQAR, zostaną zaproszeni do doradztwa w kwestii środków wdrażających określonych w „Planie działania na rzecz opracowania niezależnego systemu zapewniania jakości w szkolnictwie wyższym Republiki Białorusi” (przyjętym 14 lutego 2017 roku). Opracowanie i rozwój potencjału systemu zapewniania jakości oraz działania krajowej agencji obejmą wszystkie poziomy edukacji.

3. Uznawanie kwalifikacji

Republika Białorusi konsekwentnie prowadzi działania zmierzające do:

- dalszego rozszerzania wzajemnego uznawania świadectw edukacyjnych z różnymi krajami na podstawie odrębnych porozumień;
- dalszego doskonalenia istniejącego systemu uznawania kwalifikacji zgodnie z Lizbońską Konwencją o Uznawaniu Kwalifikacji.

Efekt tych działań jest pozytywny. Jest on opisany w raporcie belgijskiego (flamandzkiego) ośrodka NARIC na temat uznawania kwalifikacji „Raport z koleżeńkiego przeglądu białoruskiego ENIC” (http://media.ehea.info/file/20171018-19-Rome/11/6/ENIC-NARIC_peer-review_report_ENIC_Belarus_final_877116.docx).

Mając to na uwadze, do roku 2019 podjęte zostaną środki w celu umożliwienia wsparcia informacyjnego dla działań białoruskiego ENIC (prezentowanie informacji na temat działalności białoruskiego ENIC w języku angielskim).

Opracowane zostaną ramy prawne dla procedury uznawania nabytych umiejętności i wiedzy oraz dla procedury uznawania kwalifikacji uchodźców.

4. Narzędzia służące przejrzystości

Od roku 2013, Republika Białorusi wdraża krajowy system punktów oparty na ECTS. Mając to na uwadze, do roku 2020 podjęte zostaną środki w celu wdrożenia tego systemu zgodnie ze skorygowanym „Przewodnikiem ECTS”.

Szczególny nacisk zostanie położony na efekty uczenia się, projektowanie, realizację i ocenę programów kształcenia oraz możliwości wdrażania akademickich programów mobilności. Proces ten będzie oparty na wynikach projektu „Wspieranie rozwoju kompetencji w białoruskim szkolnictwie wyższym (FOSTERC)”, zrealizowanego w ramach programu Erasmus+ (numer projektu 574087-EPP-1-2016-1-ES-EPPKA2-CBHE-SP).

Opracowane zostaną ramy prawne dla wydawania wszystkim studentom bezpłatnego i wielojęzycznego Suplementu do dyplomu w formacie zatwierdzonym przez Radę Europy, Komisję Europejską i UNESCO (również w postaci cyfrowej).

Międzynarodowi eksperci/konsultanci, w tym eksperci z Banku Światowego, zostaną zaproszeni do doradztwa w kwestii realizacji przejścia na cyfrowy Suplement do dyplomu.

5. Mobilność pracowników akademickich i studentów, umiędzynarodowienie

Republika Białorusi konsekwentnie rozszerza międzynarodową mobilność nauczycieli akademickich i studentów na podstawie odrębnych porozumień. Zwiększa także liczbę specjalności w szkolnictwie wyższym, które można studiować w języku angielskim. Mając to na uwadze, opracowane zostaną następujące ramy prawne po przyjęciu nowej wersji Kodeksu Edukacyjnego:

- dla realizacji wspólnych programów edukacyjnych i programów kończących się przyznaniem podwójnego dyplomu;
- dla przyznawania studentom międzynarodowym grantów edukacyjnych umożliwiających studiowanie w uczelniach Republiki Białorusi.

W tym celu, w roku 2019 zostanie skorygowana, z udziałem międzynarodowych ekspertów/konsultantów, praktyka organizowania mobilności akademickiej. W latach 2019-2020, uczelnie opracują swoje wewnętrzne procedury uznawania efektów mobilności akademickiej.

Ponadto, nowe (generacja 3+) standardy edukacyjne umożliwią uczelniom włączenie semestrów mobilności akademickiej („okna mobilności”) do swojego procesu edukacyjnego.

6. Uczenie się przez całe życie i wymiar społeczny szkolnictwa wyższego

Do roku 2019, międzynarodowi eksperci/konsultanci, w tym z Europejskiej Fundacji Kształcenia, zostaną zaproszeni do doradztwa w kwestii budowy podstaw dla opracowania ram prawnych służących zapewnianiu uznawania nabytych umiejętności i wiedzy w celu opracowania stosownej procedury w roku 2021.

Procedura wprowadzania absolwentów uniwersytetów na rynek pracy w Republice Białorusi jest realizowana przez instytucję edukacyjną w celu zapewnienia im wsparcia społecznego i zaspokojenia potrzeb gospodarki i sektora społecznego związanych ze specjalistami, pracownikami i robotnikami. Mając to na uwadze, poczynając od roku 2020, podjęte zostaną dodatkowe środki na rzecz społecznego wsparcia dla absolwentów uniwersytetów, w tym absolwentów studiów odpłatnych. Ponadto, podjęte zostaną środki w celu analizy międzynarodowych programów wprowadzania absolwentów na rynek pracy w celu opracowania propozycji dla Rządu Republiki Białorusi dotyczących korekty obecnego systemu wprowadzania absolwentów uniwersytetów na rynek pracy.

7. Podstawowe wartości EOSW

W roku 2011 ustanowiono i wdrożono prawne wymogi dotyczące udziału pracowników uczelni i studentów w kolegialnych organach zarządzających uczelniami (studenci muszą stanowić co najmniej 25% składu Rady uczelni). Od 31 stycznia 2015 roku funkcjonuje Publiczna Republikańska Rada Studentów. Może ona przedkładać Ministerstwu Edukacji propozycje dotyczące poprawy systemu kształcenia, edukacji i zajęć studentów w czasie wolnym. Mając na uwadze powyższe, w latach 2019-2020 podjęte zostaną dodatkowe środki

w celu włączenia przedstawicieli studentów do komisji zajmujących się oceną jakości programów edukacyjnych i akredytacją uczelni.

W latach 2018-2019, uczelnie opracują także dodatkowe środki na rzecz poprawy mechanizmu udziału studentów i pracowników w zarządzaniu uczelniami.

Zostanie opracowana procedura nominacji kandydatów na stanowisko rektora uczelni w drodze konkursu (zgodnie z artykułem 203 projektu Kodeksu Edukacyjnego).

Kontynuowane będą prace nad dalszym wdrażaniem postanowień zawartych w komunikatach Konferencji Ministerialnych EOSW.

Kontynuowane będą prace nad włączeniem w krajowy system edukacyjny zasad Magna Charta Universitatum i zaleceń Rady Europy (Rec/CV (2012)7) w sprawie publicznej odpowiedzialności za wolność akademicką i autonomię uczelni.

Międzynarodowi eksperci/konsultanci zostaną zaproszeni do doradztwa w kwestii wdrożenia środków zmierzających do rozwoju kultury akademickiej w uczelniach.

8. Wdrażanie

Narodowy Instytut Szkolnictwa Wyższego będzie odpowiedzialny za opracowanie i udostępnianie niezbędnych danych o wdrażaniu narzędzi EOSW i realizację środków niniejszego Strategicznego Planu Działania w formacie i terminach określonych wspólnie przez Ministerstwo Edukacji i BFUG.

9. Współpraca z BFUG

Zostanie powołana 2-3 osobowa delegacja ze znajomością języka angielskiego i wymaganymi kompetencjami w celu uczestniczenia w spotkaniach BFUG i zapewnienia ciągłości reprezentacji Republiki Białorusi przez cały okres pracy tego gremium.

Zapewnione zostanie uczestnictwo w stosownych seminariach i wydarzeniach poświęconych wzajemnemu uczeniu się oraz nominacja kandydatów do grup roboczych utworzonych w ramach programu pracy EOSW dla analogicznego okresu.

Jeżeli wyższe władze ustawodawcze i wykonawcze Republiki Białorusi wprowadzą zmiany w polityce programowej dotyczącej rozwoju sektora społecznego, Ministerstwo Edukacji Republiki Białorusi może zmienić warunki realizacji działań wymienionych w niniejszym Strategicznym Planie Działania, co zostanie odzwierciedlone w „Planie pracy na rzecz wdrażania narzędzi EOSW w systemie edukacji”. W takim przypadku, Ministerstwo Edukacji we właściwym czasie poinformuje o tym BFUG w celu zapewnienia przejrzystości, wzajemnego zaufania i zrozumienia.